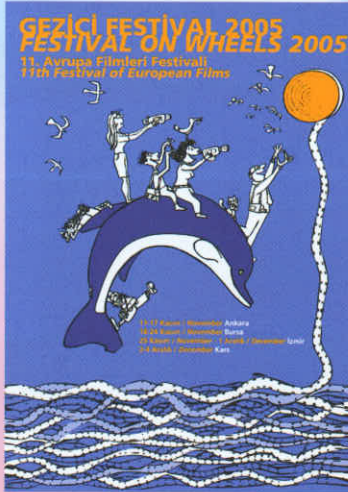

Sinemanın gezginleri 11. kez şehrimizdeydi

Ecz. Bülent Aksoy

Ankara Sinema Derneğinin öncülüğünde gerçekleştirilen Avrupa Filmleri Festivali ya da daha bildik adıyla "Gezici Festival"ın Bursa ayağı 18-24 Kasım 2005 tarihleri arasında Tayyare Kültür Merkezi'nde gerçekleşti. Bir sinema ziyafeti olarak tanımlayabileceğimiz Festival, vizyonda görme olanağı bulamadığımız birçok yeni ve eski filmi

Bursalı sinema tutkunlarına sunması açısından oldukça önemliydi. 18 Kasım günü TV dizilerinden tanıdığımız genç yönetmen Çağan Irmak'ın ikinci uzun metraj filmi BABAM VE OĞLUM'un gala gösterimiyle açılan Festival çok sayıda ünlü konuğa ev sahipliği yaptı. Başta Türk sinemasının ünlü ismi Hülya Koçyiğit olmak üzere, gala filminin oyuncularını, Şerif Sezer, Hümevra, Bilge Şen ve küçük oyuncu Ege Tanman da gala gecesinde izleyicilerle birlikteydi.

Çağan Irmak'ın vasatın üzerine çıkamayan ve beklenen ilgiyi görmeyen ilk uzun metraj filmi MUSTAFA HAKKINDA HERŞEY'in ardından, oldukça yüksek bir performans sergilediği bu ikinci filmi, başarılı bir gişenin yanı sıra Türk sinemasında kendine iyi bir yer edineceğe benziyor.

Seksen öncesi döneme Ege'nin şirin bir kasabasından, sekiz yaşında bir çocuğun gözüyle bakıyor film. Cadı kazanı gibi kaynayan bir ülke, sağ sol çatışması, tutuklanan ve işkence gören aydınlar ve 12 Eylül 1980 darbesi. Yakın tarihimizin kısa bir muhasebesi. Yaşanan tüm bu olumsuzlukların Ege eşrafından toprak sahibi ve hallice bir ailenin

yaşamında bıraktığı izleri ve bu izlerin yıllar sonra tekrar ortaya çıkıp aile içi hesaplaşmaya dönüştüğünü konu alıyor film.

Bol hıçkırık ve gözyaşı dolu bir gala gösteriminin ardından alkışlar eşliğinde kürsüye gelen yönetmen, filmin gördüğü ilgiden oldukça memnun ve heyecanlıydı. Türk seyircisini en hassas yerinden, kalbinden, üstelik de evlat sevgisi, ölüm acısı ve ayrılık gibi temalarla yakalayan film sinemaseverin gönlünde farklı bir yere oturdu bile. Üzerinde daha çok şey yazılıp söylenebilecek bu başarılı filmi

başarılı filmi irdelemeyi bir başka bültene bırakıp biz yine Gezici Festival'e dönelim. Değişik konu başlıkları altında gösterimlerin yapıldığı Festival'de 24 uzun, 67 kısa olmak üzere, 26

ülkeden toplam 91 film gösterildi. Ağırlıklı olarak göç olgusunun işlendiği filmlerin bulunduğu Festival'de diğer konu başlıkları; anarşizm ve sinema, Avrupa Avrupa, kısa ve çocuk filmleri ve ünlü İtalyan senarist Tonino Guerra'nın senaryosunu yazdığı filmlerin yer aldığı toplu gösterim.

Göç filmlerinin şüphesiz en ilgi çeken birçoğumuzun yakından tanıdığı ve izlediği 1991 yılı yapımı UMUDA YOLCULUK filmiydi. İsviçreli yönetmen Xavier Coller'e 1991 yılında en iyi yabancı film Oscar ödülünü kazandıran eserin başrol

oyuncularından Nedim Çobanoğlu da gösterimde bizlerle birlikte oldu.

Yoksul bir Türk ailesinin, zor doğa koşulları altında ve kaçak yollardan İsviçre'ye yolculuğunu konu alıyor film. Bir anlamda umuda doğru umutsuzca yapılan bir yolculuk. 14 yıl aradan sonra ikinci vatani Türkiye'de yeniden gösterilen film, Ankara ve Bursa'da izleyiciden hak ettiği ilgiyi gördü. Göç ve insan kaçakçılığının işlendiği bu bölüm Uluslararası Göç Örgütü, Hollanda ve Norveç Konsolosluğu'nun katkılarıyla gerçekleştirildi.

Avrupa Avrupa adı verilen bölümde ise, son yıllarda birçok uluslararası festivalde ödül alan ve birçoğu 2005 yılı yapımı filmler yer almaktaydı. Bu filmler arasında Alman yönetmen Fred Kelemen'in

KRISANA (Yitik), Martin Sulík'ın Slovak ve Çek ortak yapımı olan GÜNEŞ KENTİ, Michael Haneke'nin Cannes Film Festivali'nde ödül alan son filmi CACHE(SAKLI) Danimarka'dan Dagur Kari'nin DARK HORSE (Tutunamayanlar) ve Eric Clausen'in VİLLA PARANOYA'sı öne çıkan filmler arasındaydı.

yaklaşık 800 kısa film arasından seçilen en iyi 70 film seyirciyle buluştu. 24 Kasım akşamı yapılan gösterimle Bursa ayağını tamamlayan Festival, bir sonraki durağı olan Kars'a doğru yola çıktı. 25-27 Kasım tarihleri arasında Karşı sinemaseverlerle Kars şehir sinemasında buluşan Festival, son olarak 27 Kasım-2 Aralık tarihleri arasında İzmirliyle İzmir Sanat Merkezi'nde bir araya geldi. Ve toplam 4 ilde 3786 km. yol kat ederek 2005 yılı serüvenini tamamladı. Yalnız sinemada değil hayatın her alanında egemen kültür anlayışı ve popülizmle dört bir taraftan çevrili olduğumuz son yıllarda, özellikle sinema adına kısır bir döngünün ve sürekli tekrarin hakim olduğunu görüyoruz. Tüm sinema sektörünün Hollywood sinemasından ibaret olduğunu sandığımız

için böyle düşünüyoruz. Ya da düşünmek zorunda kalıyoruz. Tabi ki işin aslı öyle değil. Dünyanın her yerinde, Avrupa dışında dahi, Uzakdoğu'da, Çin'de, İran'da, hatta işgal altındaki Afganistan'da dahi sinema adına çok güzel gelişmeler olmaktadır. Ama maalesef, etkisini

her geçen gün daha fazla artıran televizyon ve hiçbir mesajı, anlamı olmayan, birbirinden kötü Hollywood filmleriyle işgal edilmiş sinema salonlarında bu eserler kendilerine yer bulamıyor. Balsa da reklam yetersizliği ve kısıtlı bütçe yüzünden büyük kitlelere hitap edemiyor.

İşte festivallerin önemi burada ortaya çıkıyor. Varlığından haberimiz dahi olmayan eserleri, kilometrelerce uzaktan hem de yok fiyatına seyircinin ayağına getiriyor. Bu açıdan Gezici Festival Bursalı sinemaseverler için tam anlamı ile bulunmaz bir nimet. Hatta bir yıl içinde şehrimizde gerçekleşen en önemli organizasyonlardan biri dersem sanırım abartmış olmam. Bir sanatsever olarak bizlere düşen görev, bu tür etkinlikleri katılımlarımızla desteklemek ve sürekliliğini sağlamak. Her gününüzün festival tadında geçmesini dileyerek yazımı tamamlıyorum. Bir sonraki Bülten'e dek tüm meslektaşlarıma bol seyirli günler dilerim.

Festivalin izleyici tarafından yoğun ilgiyle karşılanan bir diğer bölümü de, ağır topların bulunduğu "Sinema ve Anarşizm" adlı bölümdü. Usta yönetmen Jean-Luc Godard'ın WEEK-END (Haftasonu), yine bir Fransız yönetmen Jean Vigo'nun ZERO DE CONDUITE (Hal ve Gidiş 0), İtalyan yönetmen Giuliano Montaldo'nun Amerikan hukuk sistemini yerden yere vurduğu filmi SACCO ve VANZETTİ ve festivalin kapanış filmi olan Lindsay Anderson'un IF(Eğer) bu bölümün önemli filmleri arasındaydı. Toplu gösterimde bu yıl İtalyan sinemasının önde gelen senaristi, Tonino Guerra'nın senaryolarını yazdığı filmler yer aldı.

Ankara-İtalyan Kültür Merkezi'nin katkılarıyla gerçekleşen bu bölümde Federico Fellini'nin yönetmenliğini yaptığı GINGER ve FRED, Francesco Rossi'nin yönettiği MATTEİ OLAYI, Tavianni kardeşlerin KAOS ve Antonioni'nin GECE adlı filmlerini izleme olanağı bulduk. Kısa filmler bölümünde ise

Karagöz konulu özgün baskı çalışmaları

Doğu Erte

Karagöz tarihin derinliklerinden gelen Türk Gölge Oyunu geleneğidir. Türkler bu oyunun kökeni olan eski Doğu Asya medeniyetlerinden gölge oyununu almışlar ve ona milli benliğini katarak Karagöz'e can vermişlerdir. Bir beyaz perdenin arkasına konulan ışıkla (mum veya meşale ışığı olması idealdir.) ve bu ışığın önünden perdeye aksettirilen şekillerle oynanır.

Karagöz oyunun mucidi söylenilen Şeyh Küşteri, önce başındaki sarığı açarak bir perde yapar ve gölge oyunu ile hayatın ne olduğu sorusunu şöyle açıklar: Bu oyunda gördüğünüz perde dünyaya

örnektir. Perdenin arkasına bir ışık yakıp elini perdeye yapıştırır ve şöyle der: "Elimin perdedeki gölgesi cism-i alemidir. İnsanlar bu perdede oynayan birer hayaldirler. Perdenin arkasında yanan ışık da ruhtur. Bu ruh insanların içinde oldukça bu dünyada gezerler (ışığı söndürerek) ruh sönse de cisim de kaybolur, görünmez olur, aslında yok olmaz."

Karagöz oyunlarının başlangıçlarında okunan perde gazellerinde şu açıklamalara rastlayabilirsiniz: "Gördüğümüz perdedir ancak amaç onun arkasındaki gerçeklerdir. Seyirde eğlence arayanlara neşe, gerçeği görmek isteyenler için öğrenektr. Mum sönünce kişiler yok olur, dünyanın geçiciliği anlaşılır. Mum hakikat güneşinin ışığıdır. Gök direksiz çadır oldu, perde de suret gösterdi."

Karagöz oyunları edebiyattan müziğe, halk resmine, folklordan danslara, dilden mizaha her türlü kültür öğelerinin ve toplum danslarının bir kesitini oluşturmuşlardır.

Metin And, dünyada ve bizde Gölge Oyunu kitabının önsözünde şu soruları sormaktadır: "Türk gölge oyunu en azından dört yüzyıl nasıl böylesine canlı kalabildi? Özellikle Osmanlı İmparatorluğu'nun geniş sınırları içerisinde çeşitli din ve etnik ayrışmalara karşın nasıl oldu da böylesine oralarda benimsendi? Sonra batılılaşma sürecince ve onun günümüzdeki uzantısında aydınlarımız neden geleneksel türleri küçümsediler ya da tanımak için en ufak bir çaba göstermediler?"

Oysa evrensel olmak için önce kendi toplumunun benimseyebildiği, özümseyebildiği aktarların üzerine eğilebilmek gerekmektedir. Kendi kültür birikimimizi izlememiz ve çok sıkı bağlarla bağlı olduğumuz, bizle ortak özellikler gösteren Asya kültürünü tanımak için çaba göstermeliyiz.

Karagöz oyunlarındaki görsellikten söz edersek; Karagöz'ün görsel dünyasının halk ressamı tarafından yaratıldığını söyleyebiliriz. Bu görsellik Türk resim sanatının kendine özgü örneklerinden meydana gelir. Karagöz perdesinde mekan ve perspektif kaygısı güdülmemiştir.

Karagöz'ün görselliğinde amaç ilmi olmaktan ziyade psikolojiktir.

Karagöz oyunları hep dönemlerinin iyi ya da kötü yanlarını yansıtmış, yeni kuşakların gereksinim duydukları terbiye ve kültürün taşıyıcısı, ahlak, doğruluk, iyilik gibi erdemlerin koruyucusu, savunucusu olmuşlardır. Ne yazık ki yeni nesiller bu kendi kültür birikimimizi, Karagöz'ü yeterince tanımamaktadırlar. Belki en yeni nesiller hiç tanımamaktadırlar. Mustafa Kemal Atatürk, geçmişini bilmeyen, araştırmayan kültürlerin yok olmaya, çözülmeye mahkum olduklarını işaret etmiştir. Bu yüzden; kendi kültürümüzün biraz daha gözler önüne çıkabilmesi, biraz daha iyi tanınması adına Karagöz oyununun görsel zenginliğini resim çalışmalarına konu olarak seçtim.

Gravür sanatı, özgün baskı-resim sanatı deyimleriyle anlatılmak istenen resim sanatının bir türüdür. Bir sanatçının imzalayarak özgünlüğünü belgelediği, baskı tekniği ile yaptığı bir eseri onun sanatının bir ürünüdür. Sanatının geneli içerisinde, onun boyama tablosu veya bir yontusu gibi yer alır.

Özgün baskı-resim sanatı ürünü çoğaltılabilmektedir. Özgün bir tablo ise tektir. Satış değeri aynı sanatçının çoğaltılmış özgün baskı

resimlerine oranla daha yüksek olma durumundadır. Burada satış değerini yükselten veya düşüren satın alma isteğidir. 20.yy.da resim sanatının müze, saray, konak duvarları dışına taşmasını sağlayacak toplumsal ekonomik ortam sanatın çoğalmasını ve yayılmasını gerektirmiştir. Bu toplumsal istek oluşturduğu ekonomik etkenlerle sanatçıyı özgün baskı-resimlere yöneltmiştir.

Bir kalıptan kaç baskı yapıldığını ve yapılacağını saptamak ve baskı sayısının korunması sanatçının hakkı ve görevidir. Sanatçı baskının sınır sayısını baskısı yapılan resimler üzerine kendi yazısı ile imler. Örneğin toplam baskı sayısı 60 olan bir eserin ilk baskıdan itibaren 18. baskısı ise 18/60 şeklinde yazılır. Bir kalıptan dizi baskıya geçmeden önce sanatçı kendisi için baskılar yapabilir. Genellikle bunların sayısı 20'yi geçmez. Bu baskılarda üzerine resmin sol alt kenarına gelecek şekilde "E.A" imlenir veya "epreuve d'Artist" sözleri yazılır. Tahta, taş veya çinko, bakır, alüminyum gibi metaller ve metal alaşımları kalıp olarak kullanılır.

Yaptığım teknikte çinko levhalar çelik uçla kazınarak ve nitrik asitle belirli yerlere kimyasal eritme uygulayarak kalıplar hazırlanır. Resimler tek renk baskı yapıldıktan sonra sulu boya ile ayrıca renklendirilmiştir.

DOĞU ERTE KİMDİR?

Mayıs 1979'da İstanbul'da doğdu. 1991'de bir öykü yarışmasında 2. oldu. 1998'de Saint George Avusturya Lisesi'nden mezun oldu. 2002'de Akademi İstanbul İç Mimari bölümünü bitirdi. Aynı senenin sonunda ailesine ait olan Erte Sanat Atölyesi'nde çalışmaya başladı. 2002'de bir karikatürü Kent ve Gürültü karikatür sergisinde biri de Yeni Yüksektepe Kültür Derneği'nin düzenlediği Su ve Yaşam konulu uluslararası karikatür sergisinde sergilendi. Aralık 2004'de Galeri 310'da ilk kişisel sergisini açtı. Mart 2005'te St. Pulcherie Fransız Lisesi'nde ikinci kişisel sergisini açtı. Kasım 2005'de Deniz Müzesi Galerisi'nde Ayşe Erte Atölyesi'nin karma sergisine katıldı. Halen Erte Sanat Atölyesi'nde vitray, mozaik, rölyef gibi çeşitli çalışmalara destek verirken gravür çalışmalarına da devam etmektedir. Akşamları aktif felsefeyi yaygınlaştırmaya çalışan gönüllü bir kuruluş olan Yeni Yüksektepe Kültür Derneği'nde de gönüllü çalışmalarda bulunmaktadır.

Kaynaklar: Dünyada ve Bizde Gölge Oyunu (Metin And), Karagöz (Muhittin Sevilen, M.E.B. Yayınları), Ayşen Erte'nin Gravür Sanatı Notları

Uçan kanatların dünyası

Ecz. Yunus Şahin Çelikörs

Hiç yamaç paraşütçü sporu yaptınız mı? Ben yaptım. Evet, ilk bakışta bizim halim ve selim eczacılık camiamız için çığınca gelebiliyor... Ancak işin içine girince sizi tamamen saran bu etkinlik çok farklı tatlar yaşatabiliyor. İnanın gün boyu süren uçuşlar aklınıza ne SSK ne de Bağ-Kur'u getiriyor. Bundan iyisi ne olabilir... İşin esprisi bir yana, yamaç paraşütü sporu yapan çeşitli meslek guruplarından birçok kişiyle tanışmak, aynı anda aynı duyguları hissetmek gerçekten harika.

Gürsu Belediyesi'nin 25-26 Haziran tarihlerinde düzenlediği yamaç paraşütü şenliği ve hafta sonları ile hafta içi rüzgârın durumuna ve katılımcı sayısına bağlı olarak organize ettiği yamaç paraşütü kursu Bursalılar için güzel bir avantaj.... Bu sporla ilgili yeterli sayıda eğitimci bulunamamasından dolayı her ilde bu kurslar düzenlenmiyor. Bizim de katıldığımız bu kursu binin üstünde uçuş yapmış olan değerli hocamız İsmail Kurt veriyor. Kursla ilgili ayrıntılı bilgi için İsmail Kurt'a 0555.297 24 03 nolu telefondan ulaşabilirsiniz.

Teorik derslerimizden sonra sıranın pratiğe gelmesi büyük heyecan yaratıyor ve ilk uçuşumuzu Mustafakemalpaşa'da sakin bir tepede yapıyoruz.

Bu arada yamaç paraşütü sporu hakkında bilgi vermeyi unutmayayım, uçmanın en güzel şekillerinden biri olan yamaç paraşütçülüğü

(Paragliding), 7-10 knot'lık (12-16 km.) rüzgâra karşı genellikle yüksek bir tepeden, vadiye süzülme şeklinde yapılmaktadır. Eğimli ve yüksek bir tepeye açık olarak serilen paraşüt, pilotun koşmaya başlamasıyla hava ile dolar ve pilotla birlikte havalanır. Uçuşların süresi kullanılan malzemenin performansı ve pilotun tecrübesine bağlı olarak kilometrelerce ve saatlerce sürebilir. Tek kişi olabileceği gibi iki kişilik (tandem) kanatları da vardır.

İlk denemesi 1940'lı yıllara uzanan yamaç paraşütü günümüze kadar pek çok değişiklik göstermiş, uçuş süresi ve güvenliğini

artırıcı yapısal gelişme kaydetmiştir. Serbest atlayış paraşütüne benzeyen ilk yamaç paraşütü zamanla değişiklik göstererek basınca dayanıklı olma özelliği yerine yüksek kaldırma gücüne sahip aerofil yapıya dönüşmüştür. Yamaç paraşütü kanat yapısı 1980'li yıllardan itibaren kolay havalanan, iyi bir süzülme performansı ve yavaş çöküş oranı için en uygun şekline ulaşmıştır. Ülkemizde Yamaç Paraşütü Sporunu 1990 yılı başlarında Fethiye Ölüdeniz bölgesindeki Baba Dağı'nın yabancı pilotlar tarafından keşfedilmesi ile tanınmış, ilk olarak üniversite kulüplerinde aktif olarak başlamıştır.

Bilinen en ekonomik hava aracı olması ve doğa sporları ile iç içe olması bugün geniş bir kitle tarafından sevilerek yapılmasını sağlamıştır. Temelde özel bir yetenek ve aşırı efor gerektirmeyen yamaç paraşütü sporunun, standart bir eğitim sonrasında yapımı oldukça kolay ve zevklidir. THK, üniversite kulüpleri ve özel kulüpler tarafından yamaç paraşütü eğitimleri düzenlenmektedir. Ölüdeniz-Babadağ, Denizli-Pamukkale, Ankara-Gölbaşı, Bolu-Abant, Isparta-Eğridir, Kayseri, Eskişehir-İnönü, Antalya-Aksu ülkemizdeki yamaç paraşütü için elverişli diğer pistlerdir.

Paraşütler (kanat) pilotun ağırlığına göre ve uçuş tipine göre farklı ebat ve tiptedir. Hafif kilolu

pilotun kullandığı paraşüt, ağır pilotun kullandığına göre daha küçük ebattadır. Paraşütlerin, alınan eğitim ve tecrübeye göre farklı performanslar gösteren 5 tipi bulunur. Kanopi (kubbe), askı ve fren ipleri, taşıyıcı kolonlar ve harnes (kuşam tertibatı) olmak üzere 4 bölümden oluşur.

Hava sporlarını güvenli bir şekilde yapmak için uygun hava koşulları çok önemlidir. Özellikle yamaç paraşütü için temel meteorolojik bilgiler gereklidir. Rüzgarın hareketi, türbülans (dikey hava hareketleri) ve termik (sıcak hava kütlelerinin yükselmesiyle hava kütlesi soğuyarak uçuşu engelleyici bulutları oluşturur, bu da şiddetli türbülansa neden olur) uçuş için en önemli 3 olgudur.

Gürsu Belediyesi'nin düzenlediği kurstaki gurubumuzda değişik yaş ve meslek grubundan katılımcı mevcut. Herkes sırasının gelmesini beklerken heyecan içinde sohbete dalıyor, hocamız ayağını yere vurarak rüzgarın toz kaldırmasını gözlüyor. Son talimatlarını verip "3, 2, 1, çek" diyerek çıkışı başlatıyor. Kolonları çekip rüzgarın kanadı doldurmasını hissediyor ve adrenalinin doruğuna ulaşıyor. Kanat tam tepenizde iken kolonları bırakıp omuz freni alıyor, düzgünce koşmaya

başlıyoruz. Ve... Biraz sonra gökyüzündeyiz. Uçuyoruz, özgürce...

Manzara mükemmel ve rüzgârı yüzünüzde hissetmek harikulade. Uçuş rotasını ve rüzgârı karşınıza alıp, iniş noktası belirlemek tamamen elinizde. Bu arada aşağıdakilerin! size el sallamaları ve seslenmelerini izlemek bile çok ayrı bir keyif.

İniş noktasına yaklaşıp, uygun frenleme yaparak çöküş (stol) yapıyor ve uçuşa noktayı koyuyoruz. Bu güzel uçuşu tekrar etmek için hemen paraşütümüze topluyor ve tepeye çıkmaya başlıyoruz. Sıradaki arkadaşın

uçuşunu seyrederken yine aynı duyguları hissediyor ve sabırsızlanıyoruz. Bu arada piknik yapıp güzel havanın tadını çıkarıyoruz.

Evet, bir Pazar gününü bu harika etkinlikle geçirdikten sonra pazartesi sendromuna! hazır oluyoruz. Ve hafta sonunu ipe çekiyoruz.

Yamaç paraşütü yapmaya cesaret edemerseniz bile muhakkak çıkış alanında (take off) uçan kanatları seyretmenizi tavsiye ediyor, güzel günler diliyorum.

